Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

31 980 Parlementaire Enquête Financieel Stelsel

Nr. 84

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 augustus 2016

Bij brief van 7 juli jl. heeft de vaste commissie voor Financiën gevraagd naar de zienswijze van de Minister van Veiligheid en Justitie op de reikwijdte van artikel 30 van de Wet op de parlementaire enquête 2008 (Wpe 2008) en jurisprudentie die daarop betrekking heeft.

Omdat de Wpe 2008 onder mijn verantwoordelijkheid valt, beantwoord ik deze brief, mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie.

Artikel 30 Wpe bepaalt dat verklaringen en documenten die op vordering van de enquêtecommissie zijn afgelegd of verstrekt, niet in een civielrechtelijke, strafrechtelijke of tuchtrechtelijke procedure als bewijs worden gebruikt. Evenmin kan op zulke verklaringen en documenten een disciplinaire maatregel, een bestuurlijke sanctie of een bestuurlijke maatregel worden gebaseerd.

De memorie van toelichting benadrukt dat de bewijsuitsluitingsregel van artikel 30 alleen betrekking heeft op gevorderde verklaringen en documentatie en dus niet op vrijwillig afgelegde verklaringen en vrijwillig verstrekte documentatie. Volgens de toelichting is het van het grootste belang dat de enquêtecommissie juist en volledig wordt geïnformeerd. Daarom is het essentieel dat personen zich vrij voelen alle informatie waarover zij beschikken aan de enquêtecommissie te verstrekken, zonder dat zij beducht hoeven te zijn dat zij of een ander daarmee in een gerechtelijke procedure zullen worden geconfronteerd.[1]

In de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer hebben de initiatiefnemers van de Wpe 2008 naar aanleiding van een vraag van de CDA-fractie opgemerkt dat de civiele rechter – bij de marginale toetsing van het royement van een lid van een politieke partij of vereniging in een civiele procedure – geen acht mag slaan op een verklaring die is afgelegd

[1] Kamerstuk 30 415, nr. 6, blz. 53–55

kst-31980-84
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

voor een enquêtecommissie. De initiatiefnemers verklaarden dat deze dus buiten het proces blijven.[2]

Over de bewijsuitsluitingsregel van artikel 30 Wpe 2008 bestaat weinig jurisprudentie.[3]
Wel is er het ook door de vaste commissie voor Financiën in haar brief genoemde arrest van het Hof Amsterdam van 29 juni 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:3005.[4]

In deze zaak gaat het over het in het geding brengen van verslagen van de verhoren van de Parlementaire Enquêtecommissie Financieel Stelsel (de Commissie De Wit). Het hof heeft overwogen dat het toelaatbaar is de getuigenverklaringen als bewijs te gebruiken in een procedure tegen een derde, voor zover de desbetreffende getuige niet in een nauwe relatie staat tot degenen tegen wie die verklaring wordt gebruikt. Of dit het geval is, zal volgens het hof per getuige onderzocht moeten worden, althans voor zover FortisEffect zich ter onderbouwing van een stelling op een (bepaald onderdeel van) een getuigenverklaring beroept (rov. 3.29).
Tegen het arrest van het hof is beroep in cassatie ingesteld. De uitspraak van de Hoge Raad staat gepland op 2 september.[5]

Het is niet aan mij artikel 30 Wpe 2008 nader te duiden. Dit geldt temeer nu de voornoemde zaak nog onder de rechter is.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
S.A. Blok

2 Kamerstuk 30 415, C, blz. 25.

3 Vgl. p. 28 van het onderzoeksrapport van T. Kooijmans, T.F.E. Tjong Tjin Tai & B.W.N. de Waard (m.m.v. S.E.J. Hendricksen en R. Jansen), Het gebruik van onderzoeksinformatie en rapporten van de Onderzoeksraad voor veiligheid in juridische procedures, Tilburg: Tilburg University 2014 (te kennen via www.onderzoeksraad.nl/nl/over-de-raad/publicaties).

4 JA 2014/103 m.nt. mr. F.I. van Dorsser, JOR 2014/300 m.nt. Prof. mr. D.R. Doorenbos, RF 2014/74, OR-Updates.nl 2014-0287, JONDR 2014/985, NTHR 2014, afl. 5, p. 254,

5 Zie https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Hoge-Raad-der-Nederlanden, onder het kopje Mediazaken en civiele zaken.